

Course: Environmental Economics

Week 1

Introduction

Phavone Keodouangkham

Souphanouvong University

ວິຊາ: ເສດຖະສາດສິ່ງແວດລ້ອມ

ອາທິດທີ 1

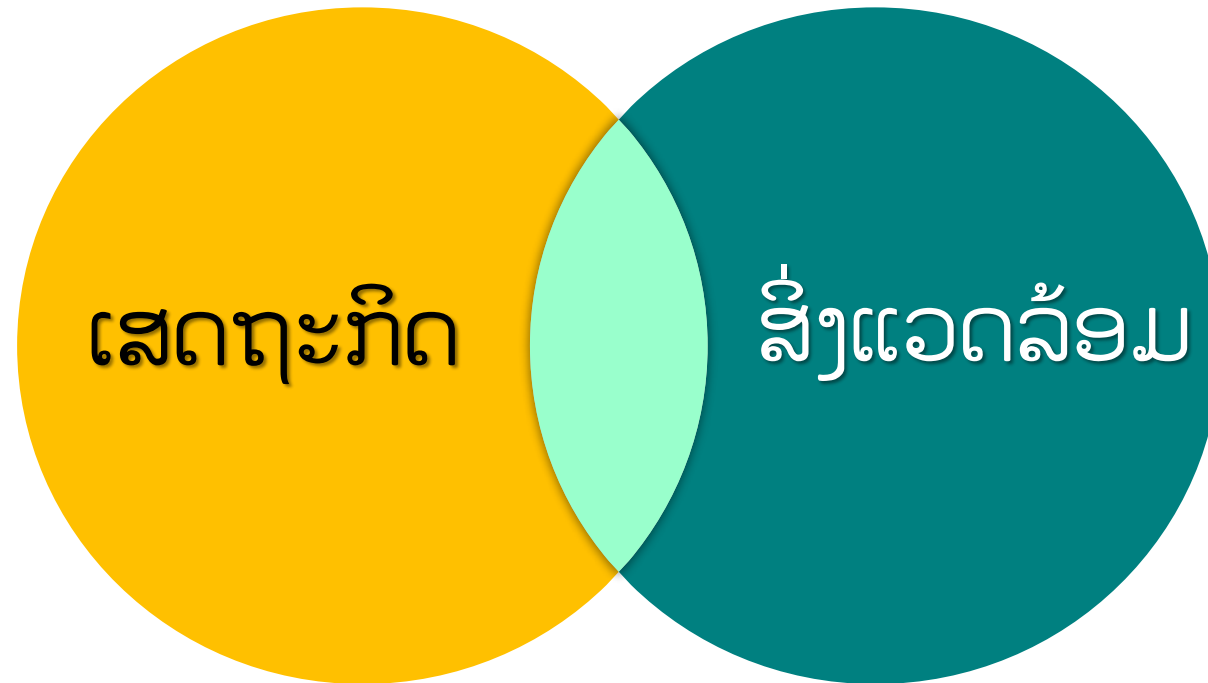
**ຄວາມຮູ້ເບື້ອງຕົ້ນກ່ຽວກັບສິ່ງແວດລ້ອມ,
ເສດຖະສາດສິ່ງແວດລ້ອມ**

ພາວອນ ແກ້ວດອງຄຳ

ມະຫາວິທະຍາໄລ ສຸພານຸວົງ

ອະທິບາຍກ່ຽວກັບວິຊາ

ເສດຖະສາດສິ່ງແວດລ້ອມແມ່ນສາຂາວິຊາທີ່ສຶກສາຄວາມ
ສໍາພັນລະຫວ່າງ ເສດຖະກິດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ

- **ວິຊາເສດຖະສາດສິ່ງແວດລ້ອມ** ເປັນວິຊາໜຶ່ງທີ່ມີຄວາມຈຳເປັນ ແລະ ສຳຄັນທີ່ສຸດສຳລັບນັກພັດທະນາເສດຖະກິດໃນຍຸກປະຈຸບັນນີ້ ເນື່ອງຈາກລະບົບເສດຖະກິດ ແລະ ລະບົບສິ່ງແວດລ້ອມ ມັນມີຄວາມສຳພັນກັນຢ່າງສະນິດແໜ້ນ ຖ້າຫາກລະບົບສິ່ງແວດລ້ອມຫາກຂາດຄວາມສົມດຸນທາງດ້ານຄຸນນະພາບ ຫຼື ມີການເຊື່ອມໂຊມລົງ ມັນຈະສົ່ງຜົນຕໍ່ກັບການພັດທະນາເສດຖະກິດລົດລົງ ເຊັ່ນກັນ ສະນັ້ນນັກເສດຖະສາດຈຶ່ງນຳເອົາວິຊາສິ່ງແວດລ້ອມມາກ່ຽວຂ້ອງກັບ ສາຂາວິຊາເສດຖະສາດ ເຊິ່ງເອີ້ນວ່າ: **ວິຊາເສດຖະສາດສິ່ງແວດລ້ອມ.**

ຈຸດປະສົງ

ເຮັດໃຫ້ນັກສຶກສາມີຄວາມເຂົ້າໃຈເຖິງ ການພັດທະນາເສດຖະກິດສະໄໝໃໝ່ ທີ່ເນັ້ນການຈັດສັນຊັບພະກອນທີ່ມີຢູ່ຢ່າງຈໍາກັດມານໍາໃຊ້ເຂົ້າໃນການພັດທະນາເສດຖະກິດ ເພື່ອເຮັດໃຫ້ຄົນລຸ້ນປະຈຸບັນໄດ້ຮັບສະຫວັດດີການສູງສຸດ ໂດຍບໍ່ສົ່ງຜົນກະທົບຕໍ່ກັບສະຫວັດດີການຂອງຄົນລຸ້ນອະນາຄົດລົດລົງ.

ເນື້ອໃນການສອນ

ຄວາມຮູ້ເບື້ອງຕົ້ນກ່ຽວກັບສິ່ງແວດລ້ອມ, ເສດຖະສາດສິ່ງແວດລ້ອມ

- ລະບົບເສດຖະກິດກັບສິ່ງແວດລ້ອມ
- ຄວາມຮູ້ເບື້ອງຕົ້ນກ່ຽວກັບລະບົບຕະຫຼາດ
- ຕະຫຼາດ ແລະ ຄວາມມີປະສິດທິພາບ
- ທາງເລືອກຂອງສັງຄົມໃນການປົກປ້ອງສິ່ງແວດລ້ອມ
- ຄວາມລື່ມເຫລວຂອງລະບົບຕະຫລາດ ແລະ ການແກ້ໄຂ
- ການຈັດການສິ່ງແວດລ້ອມໂດຍໃຊ້ແນວທາງການສັງການ ແລະ ການຄວບຄຸມ
- ການຈັດສິ່ງແວດລ້ອມໂດຍໃຊ້ມາດຕະການແຮງຈູງໃຈທາງເສດຖະສາດ
- ມາດຕະການໃນການປະເມີນນະໂຍບາຍທາງດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມ
- ມູນຄ່າທາງເສດຖະສາດຂອງສິ່ງແວດລ້ອມ

ເນື້ອໃນ

ແນວທາງເສດຖະສາດ

ປະເດັນສິ່ງແວດລ້ອມກັບ
ເສດຖະສາດມະຫາພາກ

ເສດຖະສາດສິ່ງແວດລ້ອມ
ແລະ ເສດຖະສາດນິເວດ

ເສດຖະສາດສິ່ງແວດລ້ອມ
ແລະ ເສດຖະສາດ
ຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ

1. ນິຍາມຂອງເສດຖະສາດສິ່ງແວດລ້ອມ

ເສດຖະສາດສິ່ງແວດລ້ອມໝາຍເຖິງຫຍັງ?

Resource of image:

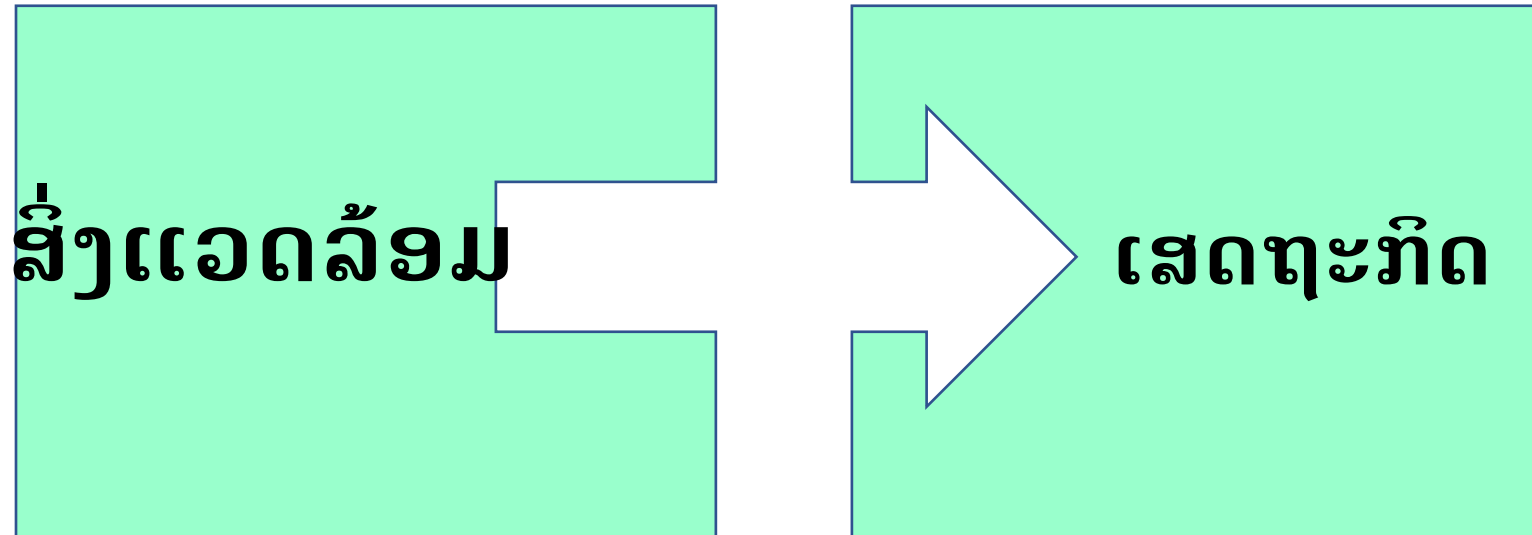
<https://www.csis.org/analysis/opportunities-development-cooperation-lao-strategic-sectors>

ເສດຖະສາດສິ່ງແວດລ້ອມໝາຍເຖິງຫຍັງ?

- **ເສດຖະສາດ** ເປັນສາດທີ່ສຶກສາ ເຖິງການຕັດສິນໃຈໃຊ້ຊັບພະຍາກອນທີ່ມີຄ່າ ໂດຍຜູ້ບໍລິໂພກ, ທຸລະກິດອົງກອນຂອງລັດ ແລະ ອົງກອນທີ່ບໍ່ແມ່ນລັດວ່າເປັນແນວໃດ
- **ເສດຖະສາດສິ່ງແວດລ້ອມເປັນເສດຖະສາດ** ສາຂາໜຶ່ງທີ່ພິຈາລະນາທັງດ້ານຈຸລະພາກ ແລະ ມະຫາພາກ ແຕ່ມັກກ່ຽວຂ້ອງກັບເສດຖະສາດຈຸລະພາກຫຼາຍກວ່າ ໂດຍວິຊາເສດຖະສາດສິ່ງແວດລ້ອມ ເປັນວິຊາທີ່ປະຍຸກຫຼັກເສດຖະສາດມາໃຊ້ອະທິບາຍຜົນກະທົບຂອງລະບົບເສດຖະກິດ ທີ່ມີຕໍ່ສິ່ງແວດລ້ອມ

ຜົນກະທົບຂອງສິ່ງແວດລ້ອມທີ່ມີຕໍ່ ເສດຖະກິດ ?

1. ແຫຼ່ງຊັບພະຍາກອນການຜະລິດ

- ສະໜອງວັດຖຸດິບສໍາລັບການຜະລິດ ເຊັ່ນ: ໄມ້, ແຮ່ທາດ, ນໍ້າມັນ
- ໃຫ້ແຫຼ່ງພະລັງງານທໍາມະຊາດ ເຊັ່ນ: ນໍ້າ, ລົມ, ແສງຕາເວັນ
- ເປັນແຫຼ່ງອາຫານ ແລະ ນໍ້າສໍາລັບການກະສິກໍາ

Resource of Image: <https://www.euroschoolindia.com/blogs/natural-resources-types-examples-importance/>

2. ຜົນກະທົບຕໍ່ການທ່ອງທ່ຽວ:

- ແຫຼ່ງທ່ອງທ່ຽວທຳມະຊາດສ້າງລາຍຮັບ
- ສະພາບແວດລ້ອມທີ່ດີດຶງດູດນັກທ່ອງທ່ຽວ
- ສົ່ງເສີມການພັດທະນາເສດຖະກິດທ້ອງຖິ່ນ

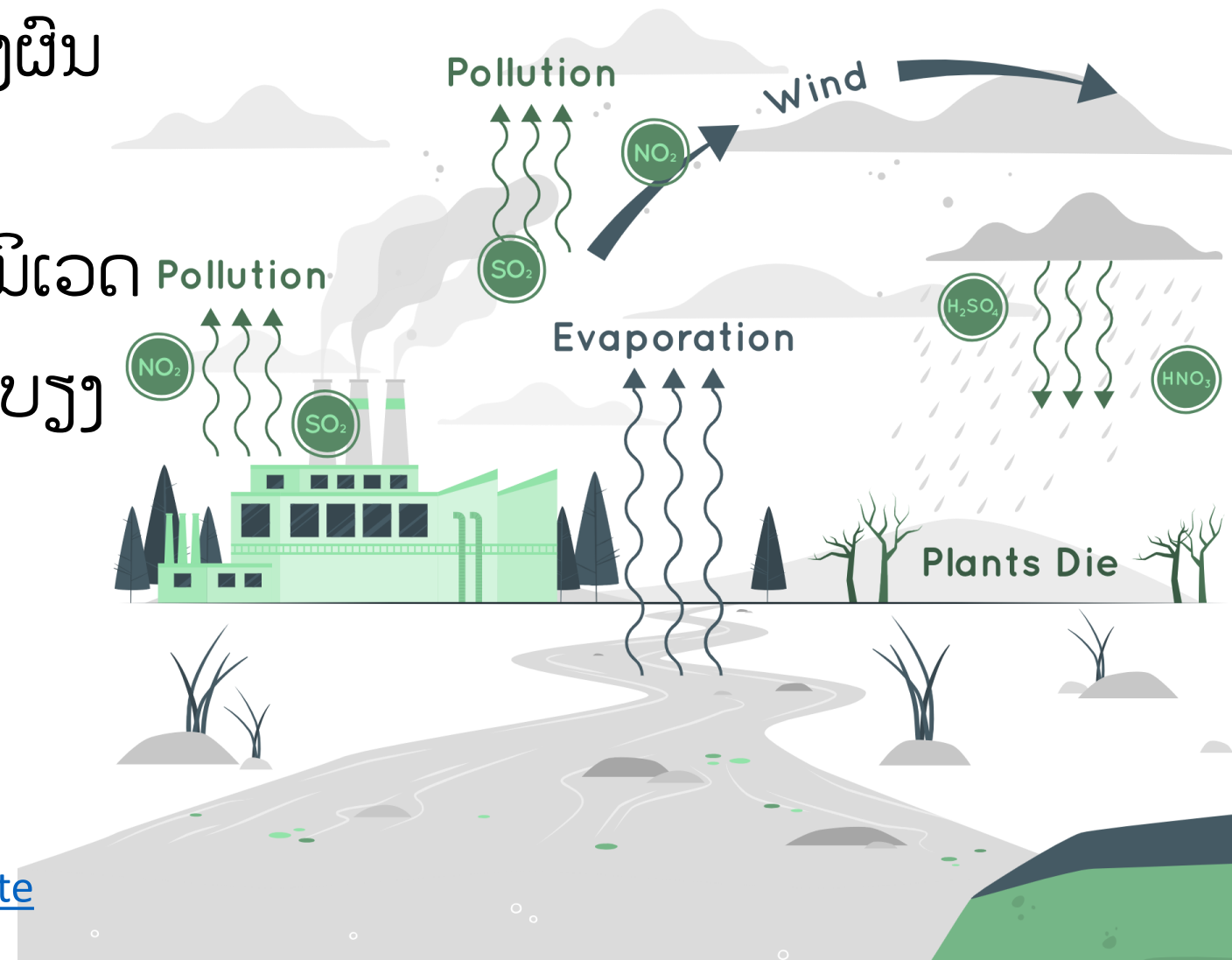

3. ຜົນກະທົບຕໍ່ສຸຂະພາບ ແລະ ຜະລິດຕະພາບແຮງງານ:

- ອາກາດບໍລິສຸດຊ່ວຍໃຫ້ປະຊາຊົນມີສຸຂະພາບດີ
- ສິ່ງແວດລ້ອມທີ່ດີເພີ່ມປະສິດທິພາບການເຮັດວຽກ
- ຫຼຸດຜ່ອນຄ່າໃຊ້ຈ່າຍດ້ານສຸຂະພາບ

4. ຄວາມໝັ້ນຄົງທາງເສດຖະກິດ:

- ປ້ອງກັນໄພພິບັດທຳມະຊາດທີ່ສົ່ງຜົນກະທົບຕໍ່ເສດຖະກິດ
- ຮັກສາຄວາມສົມດຸນຂອງລະບົບນິເວດ
- ຮັບປະກັນຄວາມໝັ້ນຄົງດ້ານສະບຽງອາຫານ

Resource of Image:

<https://storyset.com/illustration/acid-rain/cuate>

5. ການປະຢັດຕົ້ນທຶນ:

- ຫຼຸດຜ່ອນຄ່າໃຊ້ຈ່າຍໃນການບໍາບັດມົນລະພິດ
- ປະຢັດຄ່າໃຊ້ຈ່າຍໃນການຟື້ນຟູສິ່ງແວດລ້ອມ
- ຫຼຸດຜ່ອນການນໍາເຂົ້າຊັບພະຍາກອນ

6. ໂອກາດທາງທຸລະກິດ:

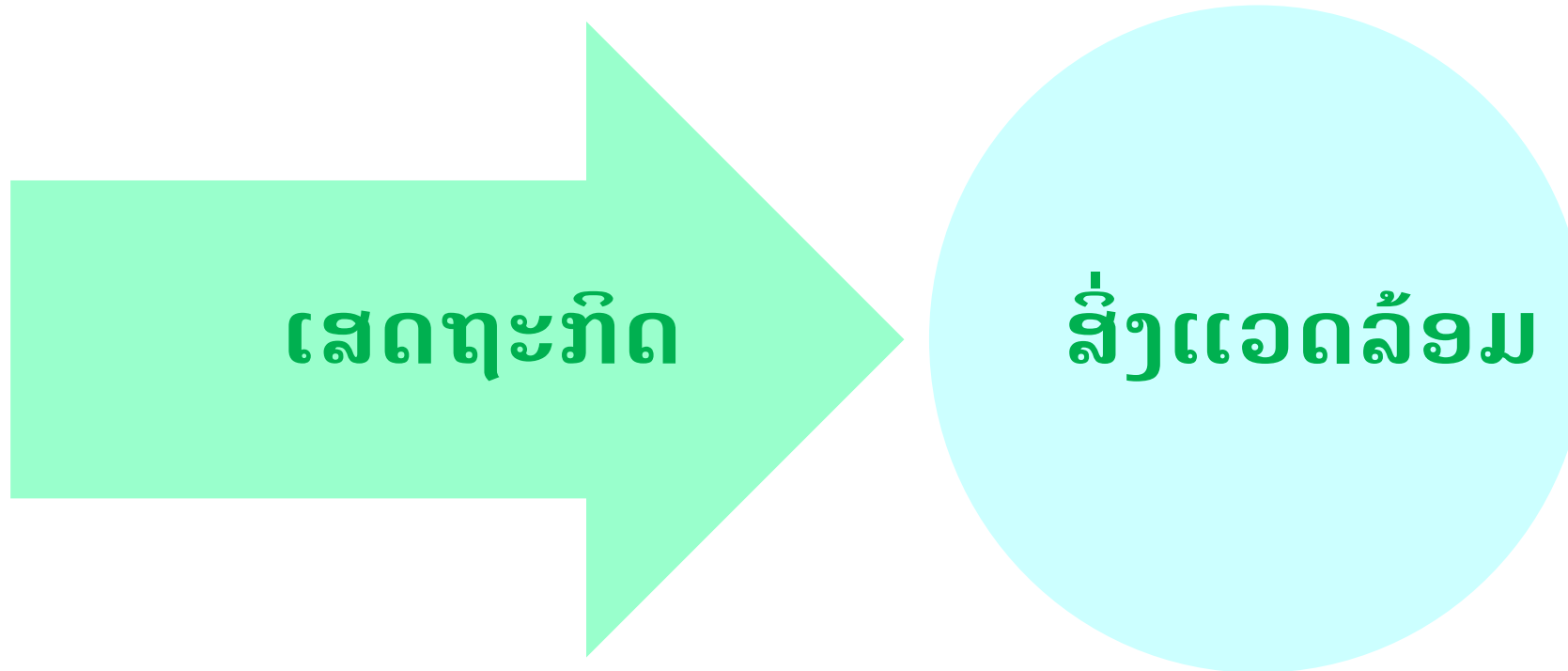
- ສົ່ງເສີມນະວັດຕະກຳດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມ
- ສ້າງໂອກາດທຸລະກິດສີຂຽວ
- ເພີ່ມຄວາມສາມາດໃນການແຂ່ງຂັນລະດັບສາກົນ

Resource of Image: <https://storyset.com/illustration/eco-shopping/bro>

- ດັ່ງນັ້ນ, ການຮັກສາສິ່ງແວດລ້ອມຈຶ່ງບໍ່ພຽງແຕ່ສໍາຄັນຕໍ່ຄຸນນະພາບຊີວິດ ແຕ່ຍັງມີຄວາມສໍາຄັນຢ່າງຍິ່ງຕໍ່ການພັດທະນາເສດຖະກິດແບບຍືນຍົງ. ການລົງທຶນໃນການປົກປັກຮັກສາສິ່ງແວດລ້ອມຈຶ່ງເປັນການລົງທຶນໃນອະນາຄົດຂອງເສດຖະກິດ.
- ຄວາມສໍາຄັນຂອງສິ່ງແວດລ້ອມທີ່ມີຕໍ່ເສດຖະກິດ ແລະ ວິທີການທີ່ເໝາະສົມໃນການຄວບຄຸມກິດຈະກຳທາງທຸລະກິດ. ເພື່ອໃຫ້ເກີດຄວາມສົມດຸນ ລະຫວ່າງສິ່ງແວດລ້ອມເສດຖະກິດ ແລະ ເປົ້າໝາຍຂອງສັງຄົມອື່ນໆ

ຜົນກະທົບຂອງເສດຖະກິດທີ່ມີຕໍ່ສິ່ງແວດລ້ອມ ?

ຜົນກະທົບທາງບວກ:

- ການພັດທະນາເຕັກໂນໂລຢີ:
- ສ້າງນະວັດຕະກຳທີ່ເປັນມິດກັບສິ່ງແວດລ້ອມ
- ພັດທະນາພະລັງງານສະອາດ ແລະ ພະລັງງານທົດແທນ
- ປັບປຸງປະສິດທິພາບການນຳໃຊ້ຊັບພະຍາກອນ
- ການລົງທຶນດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມ:
- ການຟື້ນຟູພື້ນທີ່ເສື່ອມໂຊມ
- ການສ້າງລະບົບບຳບັດນ້ຳເສຍ ແລະ ກຳຈັດຂີ້ເຫຍື້ອ
- ການປົກປັກຮັກສາຊີວະນາໆພັນ

ຜົນກະທົບທາງລົບ:

- ການນໍາໃຊ້ຊັບພະຍາກອນ:
- ການຂຸດຄົ້ນຊັບພະຍາກອນຢ່າງຫຼວງຫຼາຍ
- ການທໍາລາຍປ່າໄມ້ເພື່ອການຜະລິດ
- ການນໍາໃຊ້ນໍ້າ ແລະ ທີ່ດິນເກີນຂອບເຂດ
- ມົນລະພິດ:
- ການປ່ອຍມົນລະພິດຈາກໂຮງງານອຸດສາຫະກຳ
- ການປ່ອຍກາສເຮືອນແກ້ວ
- ຂີ້ເຫຍື້ອຈາກການບໍລິໂພກ

Resource of Image: <https://storyset.com/illustration/global-warming/bro>

ຄວາມສໍາພັນລະຫວ່າງເສດຖະກິດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ:

- ການເຕີບໂຕທາງເສດຖະກິດ:
  - ເພີ່ມຄວາມຕ້ອງການຊັບພະຍາກອນ
  - ເພີ່ມການປ່ອຍມົນລະພິດ
  - ສົ່ງຜົນກະທົບຕໍ່ລະບົບນິເວດ
- ນະໂຍບາຍເສດຖະກິດ:
  - ກຳນົດມາດຕະຖານສິ່ງແວດລ້ອມ
  - ກຳນົດລະບຽບການນຳໃຊ້ຊັບພະຍາກອນ
  - ສ້າງແຮງຈູງໃຈໃນການຮັກສາສິ່ງແວດລ້ອມ

ແນວທາງແກ້ໄຂ:

- ການພັດທະນາແບບຍືນຍົງ:
- ສົມດຸນລະຫວ່າງການເຕີບໂຕ ແລະ ການຮັກສາສິ່ງແວດລ້ອມ
- ສິ່ງເສີມເສດຖະກິດຫມູນວຽນ
- ນຳໃຊ້ເຕັກໂນໂລຢີສະອາດ
- ການປັບປຸງນະໂຍບາຍ:
- ເພີ່ມມາດຕະການປົກປ້ອງສິ່ງແວດລ້ອມ
- ສ້າງລະບົບການຈັດການສິ່ງແວດລ້ອມທີ່ມີປະສິດທິພາບ
- ສິ່ງເສີມການມີສ່ວນຮ່ວມຂອງທຸກພາກສ່ວນ

Resource of Image: <https://storyset.com/illustration/global-warming/amico>

ສະຫຼຸບແລ້ວ, ເສດຖະກິດມີອິດທິພົນໂດຍກົງຕໍ່ສິ່ງແວດລ້ອມທັງທາງ
ບວກ ແລະ ທາງລົບ. ການເຂົ້າໃຈຄວາມສໍາພັນນີ້ຈະຊ່ວຍໃນການ
ວາງແຜນພັດທະນາເສດຖະກິດທີ່ເປັນມິດກັບສິ່ງແວດລ້ອມຫຼາຍຂຶ້ນ.

1.1 ແນວທາງເສດຖະສາດ

ມະນຸດຂາດຈະລິຍະທຳ ໃນ
ການຢັບຢ້ຽມພຶດຕິກຳເຊິ່ງ
ກໍ່ໃຫ້ເກີດການເສື່ອມໂຊມຕໍ່
ສິ່ງແວດລ້ອມ

ຖ້າຂໍ້ສະຫຼຸບດັ່ງກ່າວຖືກຕ້ອງ
ວິທີທີ່ຈະຢຸດການກໍ່ມົນລະພິດ
ໄດ້ກໍ່ຄື ຕ້ອງຍົກລະດັບຈະລິຍະ
ທຳດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມຂອງ
ມະນຸດໃນສັງຄົມໃຫ້ສູງຂຶ້ນ

Example

ແຮງຈູງໃຈທີ່ນຳໄປສູ່ການເກີດມົນລະພິດກໍ່ ຄື ຜົນກຳໄລເຊິ່ງໃນລະບົບການຜະລິດຂອງ ເອກະຊົນເຊື່ອວ່າກຳໄລເປັນລາງວັນທີ່ຕອບແທນໃຫ້ແກ່ມະນຸດ ໂດຍກຳໄລແມ່ນຄວາມແຕກ ຕ່າງລະຫວ່າງ ມູນຄ່າຂອງສິນຄ້າ ຫຼື ບໍລິການທີ່ໄດ້ຜົນຜະລິດນັ້ນກັບມູນຄ່າຂອງສິນຄ້າ ຫຼື ການ ບໍລິການທີ່ນຳໄປໃຊ້ໃນຂະບວນການຜະລິດເຊິ່ງຜົນກຳໄລດັ່ງກ່າວເປັນກຳໄລທີ່ເປັນສ່ວນຕົວເງິນ ແລະ ຜູ້ຜະລິດບໍ່ໄດ້ຄຳນຶງເຖິງຜົນກະທົບດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມທີ່ເກີດຂຶ້ນຫຼັງນີ້ເພາະຜົນກະທົບ ດັ່ງກ່າວບໍ່ໄດ້ມີລາຄາເກີດຂຶ້ນ. ດັ່ງນັ້ນ ໃນການຫຼຸດມົນລະພິດ ທາງດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມຈຶ່ງ ຈຳເປັນຕ້ອງເຮັດໃຫ້ແຮງຈູງໃຈດ້ານຜົນກຳໄລມີມິອິດທິພົນໜ້ອຍລົງ.

1.1.1 ແຮງຈູງໃຈຂອງຄົວເຮືອນ

- ແຮງຈູງໃຈເປັນປັດໄຈທີ່ຊ່ວຍໃຫ້ມະນຸດປ່ຽນແປງພຶດຕິກຳເຊິ່ງຈະນຳໄປສູ່ການປັບປ່ຽນຄຸນນະພາບສິ່ງແວດລ້ອມໃຫ້ດີຂຶ້ນໄດ້
- ການເກັບຄ່າບໍລິການຈຳກັດຂີ້ເຫຍື້ອເພື່ອຊ່ວຍຫຼຸດບັນຫາຂີ້ເຫຍື້ອທີ່ມີຈຳນວນຫຼາຍທັງນີ້ເພາະໂດຍທົ່ວໄປຄົວເຮືອນບໍ່ມີແຮງຈູງໃຈທີ່ຈະຫຼຸດປະລິມານຂີ້ເຫຍື້ອທີ່ເກີດຈາກການບໍລິໂພກຂະນະດຽວກັນບັນຫາຂີ້ເຫຍື້ອຈະບໍ່ເກີດຂຶ້ນຖ້າສະຖານທີ່ຈຳກັດຂີ້ເຫຍື້ອມີຫຼາຍພຽງພໍ ແລະ ບໍ່ກໍ່ໃຫ້ເກີດບັນຫາຜົນກະທົບດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມພື້ນທີ່ ແລະ ບໍລິເວນອ້ອມແອ້ມ

1.1.1 ແຮງຈູງໃຈຂອງຄົວເຮືອນ

- ມີການເກັບຄ່າທຳນຽມຂີ້ເຫຍື້ອເປັນເດືອນໂດຍຄິດໄລ່. ຈາກປະລິມານຂີ້ເຫຍື້ອທີ່ຄອບຄົວຖິ້ມເຊິ່ງກົນໄກການເກັບຄ່າບໍລິການດັ່ງກ່າວເປັນແຮງຈູງໃຈ ໃຫ້ຄອບຄົວຫຼຸດຜ່ອນປະລິມານຂີ້ເຫຍື້ອ
- ນຳໃຊ້ຂີ້ເຫຍື້ອບາງສ່ວນກັບມານຳໃຊ້ໃໝ່ ຫຼື ປ່ຽນພຶດຕິກຳມາໃຊ້ສິນຄ້າທີ່ກໍ່ໃຫ້ເກີດຂີ້ເຫຍື້ອໜ້ອຍລົງ

1.1.2 ແຮງຈູງໃຈຂອງທຸລະກິດ ແລະ ອຸດສາຫະກຳ

- ແຮງຈູງໃຈທາງເສດຖະສາດໄດ້ຖືກນຳມາໃຊ້ກັບພາກການຜະລິດດ້ວຍເຊັ່ນກັນເຊັ່ນ: ການເພີ່ມຜົນກຳໄລຈາກການທີ່ທຸລະກິດມີການປະຫຍັດຈັກຂະໜາດການຜະລິດ ເປັນຕົ້ນ
- ການກຳນົດນະໂຍບາຍ ເພື່ອບັງຄັບໃຊ້ກົດໝາຍໃຫ້ການປ່ອຍ ຫຼື ສ້າງມົນລະພິດແມ່ນສິ່ງຜິດກົດໝາຍ ໂດຍທົ່ວໄປວິທີການນີ້ຄ່ອນຂ້າງມີປະສິດທິພາບ ແລະ ຖືກນຳມາໃຊ້ຕະຫຼອດກໍຄືການສ້າງແຮງຈູງໃຈທີ່ເປັນເງິນເພື່ອໃຫ້ທຸລະກິດການສ້າງ ຫຼື ປ່ອຍມົນລະພິດ

1.1.2 ແຮງຈູງໃຈຂອງທຸລະກິດ ແລະ ອຸດສາຫະກຳ

- ແຮງຈູງໃຈຍັງມີຄວາມສຳຄັນຢ່າງຫຼວງຫຼາຍຕໍ່ ການຂະຫຍາຍຕົວຂອງອຸດສາຫະກຳໂດຍສະເພາະ ອຸດສາຫະກຳທີ່ມີການຄວບຄຸມມົນລະພິດໄດ້ມີການພັດທະນາເທັກໂນໂລຊີ ໃນການນຳວັດຖຸກັບມາໃຊ້ໃໝ່ການຄິດຄົ້ນຫາອຸປະກອນທີ່ຄວບຄຸມມົນລະພິດ, ການຄິດຄົ້ນເທັກໂນໂລຊີໃນການເຕືອນໄພດ້ານມົນລະພິດລວມເຖິງການຈັດການກຳຈັດຂີ້ເຫຍື້ອ

1.2 ປະເດັ່ນສິ່ງແວດລ້ອມກັບເສດຖະສາດມະຫາພາກ

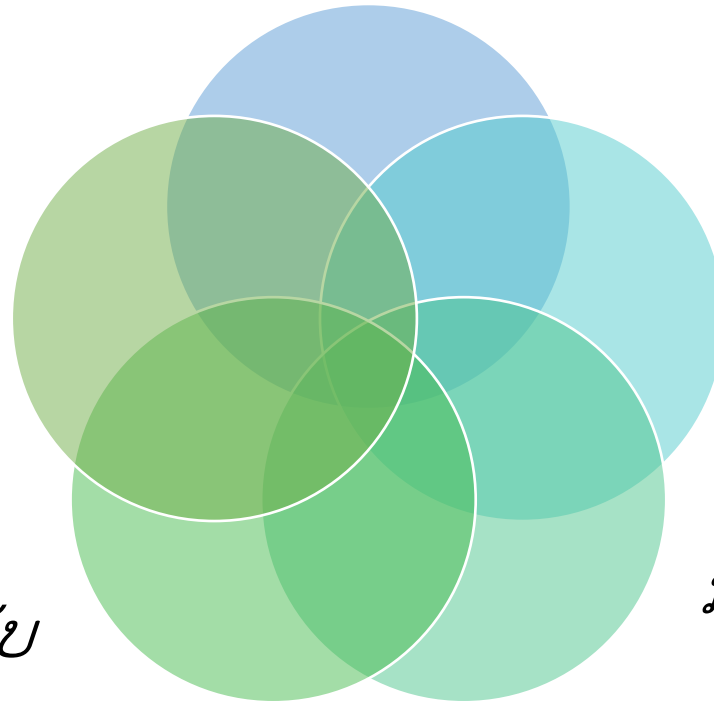
ສິ່ງແວດລ້ອມກັບ
ການຂະຫຍາຍຕົວ
ທາງເສດຖະກິດ

ເສດຖະສາດການ
ເມືອງ

ການວິເຄາະຕົ້ນ
ທຶນປະສິດທິຜົນ

ປະເດັ່ນໃນລະດັບ
ນາໆຊາດ

ການວິເຄາະຜົນປະ
ໂຫຍດ ແລະ ຕົ້ນ
ທຶນ

1.3 ເສດຖະສາດສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ເສດຖະສາດນິເວດ

ເຖິງວ່າເສດຖະສາດສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ເສດຖະສາດນິເວດ ຈະຊ່ວຍ
ໃນການຕັດສິນໃຈບັນຫາດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບມິຕິທາງ
ດ້ານສັງຄົມກໍຕາມ ແຕ່ເສດຖະສາດທັງ 2 ຂະແໜງກໍມີຄວາມແຕກຕ່າງ
ກັນໂດຍ Kolstad ໄດ້ສະຫຼຸບຄວາມແຕກຕ່າງດັ່ງກ່າວໄວ້ຄືດັ່ງນີ້:

- ເສດຖະສາດສິ່ງແວດລ້ອມເປັນການຂະຫຍາຍຫຼັກການ ແລະ ແບບແຜນການສຶກສາທາງເສດຖະສາດທີ່ຄໍານຶງເຖິງສິ່ງແວດລ້ອມ. ໃນຂະນະທີ່ເສດຖະສາດນິເວດເປັນການສຶກສາທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບການນໍາຫຼັກການ ແລະ ແບບແຜນການສຶກສາຂອງນັກຊີວະວິທະຍາມາເຊື່ອມໂຍງກັບມະນຸດ ແລະ ເສດຖະກິດໂດຍ Costanza ໄດ້ໃຫ້ນິຍາມເສດຖະສາດນິເວດໄວ້ວ່າ: “ **ເສດຖະສາດນິເວດເປັນການສຶກສາຄວາມສໍາພັນລະຫວ່າງລະບົບນິເວດ ແລະ ລະບົບເສດຖະກິດ** “ ໂດຍຄວາມສໍາພັນດັ່ງກ່າວເນັ້ນເຖິງຄວາມສົມບູນຂອງລະບົບນິເວດໃນໄລຍະຍາວ.

- ຄວາມແຕກຕ່າງທີ່ກ່ຽວຂ້ອງໃນເລື່ອງມູນຄ່າ ແລະ ວິທີການຕັດສິນ
ໃຈທາງດ້ານສັງຄົມເຊິ່ງຂຶ້ນຢູ່ກັບວິທີການວັດມູນຄ່າຂອງສິ່ງແວດ
ລ້ອມ ໂດຍເສດຖະສາດສິ່ງແວດລ້ອມເຊື່ອວ່າມູນຄ່າທີ່ເກີດຂຶ້ນກັບ
ສັງຄົມມາຈາກມູນຄ່າຂອງບຸກຄົນແຕ່ລະຄົນທີ່ເປັນສະມາຊິກຂອງ
ສັງຄົມ.

- ໃນຂະນະທີ່ນັກເສດຖະສາດນິເວດໄດ້ພິຈາລະນາມູນຄ່າໃນມູມມອງທາງຊີວະກາຍຍະພາບ (Bio-physical View of Value) ຕົວຢ່າງເຊັ່ນ: ໃນການຜະລິດສິນຄ້ານັກເສດຖະສາດນິເວດຈະພິຈາລະນາວ່າຈະເຮັດແນວໃດຈຶ່ງຈະໃຊ້ພະລັງງານໃນຖານະປັດໄຈການຜະລິດໃຫ້ໜ້ອຍທີ່ສຸດ. ໃນຂະນະທີ່ນັກເສດຖະສາດສິ່ງແວດລ້ອມເຫັນວ່າໃນການຜະລິດສິນຄ້າທີ່ຂາດແຄນ ດັ່ງນັ້ນມູນຄ່າຂອງສິນຄ້າຈະເກີດຈາກການນໍາປັດໄຈທີ່ຫາຢາກ ຫຼື ຂາດແຄນມາໃຊ້ໃນການຜະລິດ (ເຊິ່ງລວມເຖິງພະລັງງານນໍາດ້ວຍ) ລວມທັງຜູ້ບໍລິໂພກໃຫ້ມູນຄ່າກັບສິນຄ້າດັ່ງກ່າວຫຼາຍໜ້ອຍຊໍາໃດ ເຊິ່ງອາດເວົ້າໄດ້ວ່າ: ມູນຄ່າຂອງສິນຄ້າບໍ່ສາມາດຫຼຸດລົງໄດ້ດ້ວຍການຫຼຸດປັດໄຈການຜະລິດ (ພະລັງງານ) ເທົ່ານັ້ນ.

- ການພິຈາລະນາບັນຫາສິ່ງແວດລ້ອມທີ່ມີຜົນກະທົບໃນໄລຍະຍາວມີຄວາມແຕກຕ່າງກັນ ໂດຍ ເສດຖະສາດສິ່ງແວດລ້ອມຍອມຮັບວ່າເສດຖະສາດຍັງມີບັນຫາໃນການວິເຄາະຜົນປະໂຫຍດ ແລະ ຕົ້ນທຶນເກີດຂຶ້ນໃນໄລຍະຍາວຕົວຢ່າງເຊັ່ນ: ການເກັບກາກນິວເຄຍໄວ້ມີໂອກາດສ່ຽງຕໍ່ ອັນຕະລາຍທີ່ຈະເກີດຂຶ້ນເວລາປະມານ 2 ແສນກວ່າປີ. ປະໂຫຍດຂອງການເກັບນິວເຄຍໄວ້ຈະ ເກີດກັບປະຊາຊົນໃນປັດຈຸບັນໃນຂະນະທີ່ຕົ້ນທຶນຈະເກີດກັບຄົນໃນຮຸ່ນອະນາຄົດເຊິ່ງຕ້ອງຢູ່ກັບ ຫຼຸມຝັງກາກນິວເຄີຍດັ່ງກ່າວ.
- ດັ່ງນັ້ນ ນັກເສດຖະສາດຈຶ່ງລວມຕົ້ນທຶນທັງໝົດ ແລະ ຜົນປະໂຫຍດທັງໝົດທີ່ເກີດຂຶ້ນ ແລະ ໃຊ້ ອັດຕາຄິດຫຼຸດເພື່ອຫຼຸດຄວາມສໍາຄັນຂອງຕົ້ນທຶນທີ່ຈະເກີດຂຶ້ນໃນອະນາຄົດຈະມີຜົນພຽງເລັກ ໜ້ອຍຕໍ່ການຕັດສິນໃຈຝັງກາກນິວເຄຍໃນມື້ນີ້ ໃນຂະນະທີ່ເສດຖະສາດນິເວດໃຫ້ຄວາມສໍາຄັນ ກັບແນວຄິດເລື່ອງຄວາມຢັ້ງຢືນໃນໄລຍະຍາວໂດຍບໍ່ຄໍານຶງເຖິງເລື່ອງຜົນປະໂຫຍດ ແລະ ຕົ້ນທຶນ.

1.4 ເສດຖະສາດສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ເສດຖະສາດຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ

- ເສດຖະສາດສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ເສດຖະສາດຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດເປັນສາດທິຄຳນຶງເຖິງທຳມະຊາດ ແຕ່ຢ່າງໃດກໍຕາມສາດທັງ 2 ຍັງມີຄວາມແຕກຕ່າງກັນຄື:
- ເສດຖະສາດສິ່ງແວດລ້ອມມັກພິຈາລະນາເຖິງການຜະລິດມືນລະພິດຂອງລະບົບຕະຫຼາດທີ່ຫຼາຍເກີນໄປ ຫຼື ການປົກປ້ອງທຳມະຊາດທີ່ບໍ່ພຽງພໍເນື່ອງມາຈາກຄວາມລື້ມເຫຼວຂອງລະບົບຕະຫຼາດ. ໃນຂະນະທີ່ ເສດຖະສາດຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດມັກກ່ຽວຂ້ອງກັບການຜະລິດ ການໃຊ້ຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດທັງປະເພດໃຊ້ແລ້ວໝົດໄປ (Exhaustible Resources) ເຊັ່ນ: ທາດແຮ່ , ພະລັງງານ ລວມໄປ ເຖິງສາຍພັນຂອງພືດ ແລະ ສັດເປັນຕົ້ນ ແລະ ຊັບພະຍາກອນທີ່ສາມາດຟື້ນຄືນສະພາບ (Renewable Resources) ເຊັ່ນ: ຊັບພະຍາກອນການປະມົງ , ຊັບພະຍາກອນປ່າໄມ້ເປັນຕົ້ນ.

- ເສດຖະສາດສິ່ງແວດລ້ອມມັກຄຳນຶງເຖິງການຈັດສັນຊັບພະຍາກອນໃນທາງສະຖິຕິ (Static) ໃນຄະນະເສດຖະສາດຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດທີ່ຄຳນຶງເຖິງເລື່ອງນະໂຍບາຍ (Dynamics) ໂດຍສະເພາະເລື່ອງເວລາ ເຮັດໃຫ້ການພິຈາລະນາຊັບພະຍາກອນປະເພດໃຊ້ແລ້ວໝົດໄປ ແລະ ຊັບພະຍາກອນປະເພດພື້ນຄືນສະພາບໄດ້ມີການໃຊ້ທີ່ແຕກຕ່າງກັນຕົວຢ່າງເຊັ່ນ: ຖ້າມີການຕັດຕົ້ນໄມ້ຢ່າງຊ້າໆກໍຈະເຮັດໃຫ້ປ່າໄມ້ພື້ນຄືນສະພາບໃໝ່ ແລະ ມີໄມ້ໃຫ້ຕັດໄດ້ຕະຫຼອດເວລາເປັນຕົ້ນ ດັ່ງນັ້ນ ອັດຕາການໃຊ້ຊັບພະຍາກອນປະເພດໃຊ້ແລ້ວໝົດໄປຈະເປັນປັດໄຈກຳນົດຄວາມຫາຍາກຂອງຊັບພະຍາກອນໃນອະນາຄົດລວມໄປເຖິງລາຄາຂອງຊັບພະຍາກອນດ້ວຍ.

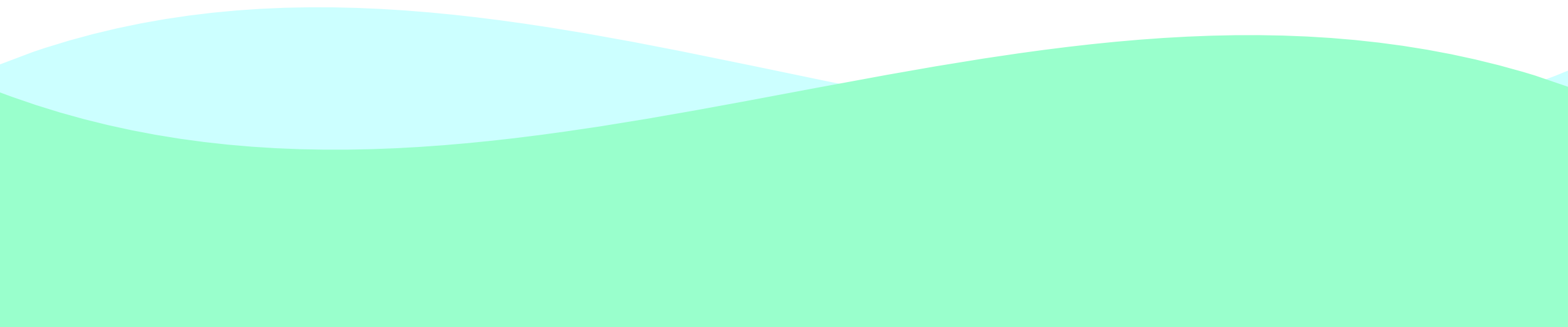
- ຢ່າງໃດກໍຕາມຍັງມີຄວາມກໍາກັງລະຫວ່າງເສດຖະສາດຊັບພະຍາກອນທໍາມະຊາດ ແລະ ເສດຖະສາດສິ່ງແວດລ້ອມໃນບາງປະເດັນເຊັ່ນ: ບັນຫາພາວະໂລກຮ້ອນ (Global Warming) ເຊິ່ງເປັນບັນຫາມົນລະພາວະໃນໄລຍະຍາວ ຫຼື ການອານຸລັກສິ່ງແວດລ້ອມຕາມທໍາມະຊາດ ເຊິ່ງທັງ 2 ຕົວຢ່າງດັ່ງກ່າວນີ້ມີເລື່ອງເວລາເຂົ້າມາກ່ຽວຂ້ອງ ເຊິ່ງອາດເຮັດໃຫ້ການພິຈາລະນະປະເດັນທັງ 2 ດັ່ງກ່າວຈັດຢູ່ໃນເສດຖະສາດຊັບພະຍາກອນທໍາມະຊາດ.

ຄໍາຖາມຄົ້ນຄວ້າ (Homework)

- 1) ຈຶ່ງອະທິບາຍຄວາມໝາຍຂອງເສດຖະສາດສິ່ງແວດລ້ອມ?
- 2) ຜົນກະທົບຂອງເສດຖະກິດທີ່ມີຕໍ່ສິ່ງແວດລ້ອມມີຫຍັງແດ່?
- 3) ຈຶ່ງອະທິບາຍແຮງຈູງໃຈທາງເສດຖະສາດເພື່ອຫຼຸດຜ່ອນບັນຫາສິ່ງແວດລ້ອມ?

Reference

XIONGTOUA, T. et al., (2021). Environmental Economics. Souphanouvong University

The bottom of the slide features two overlapping, wavy, rounded shapes. The shape on the left is light blue, and the shape on the right is a slightly darker shade of blue. They overlap in the center, creating a gradient effect.

ຂໍຂອບໃຈ

Thank you so much